

Skutki majątkowe związków małżeńskich i zarejestrowanych związków partnerskich

Pary międzynarodowe potrzebują informacji prawnych dotyczących mienia w przypadku rozwodu/separacji lub śmierci jednego z partnerów.

Obywatele Unii coraz częściej przekraczają granice w celu odbycia nauki, znalezienia pracy lub założenia rodziny w innym państwie członkowskim, co prowadzi do rosnącej liczby par o charakterze międzynarodowym. Tworzą je osoby będące obywatelami różnych państw. Pary te zamieszkują w innym państwie członkowskim niż państwo obywatelstwa partnerów, posiadają nieruchomości w różnych krajach, rozwodzą się lub muszą się zmierzyć ze śmiercią jednego z partnerów w kraju innym niż ich kraj ojczysty. Majątek pary wymaga zarządu, niezależnie od tego, czy para międzynarodowa jest małżeństwem, czy zarejestrowanym związkiem partnerskim. W przypadku rozwodu, separacji lub śmierci jednego z partnerów zachodzi również konieczność podziału majątku.

Obywatele pozostający w międzynarodowym związku małżeńskim lub zarejestrowanym związku partnerskim nie mają obecnie pewności, w jaki sposób zarządzać majątkiem lub dokonać jego podziału w przypadku rozwodu lub śmierci. Trudno jest im ustalić państwo członkowskie, którego sądy będą właściwe do rozstrzygnięcia kwestii dotyczących ich stosunków majątkowych. To samo dotyczy określenia, jakie prawo będzie miało zastosowanie do ich ustroju majątkowego oraz w jaki sposób doprowadzić do uznania i wykonania w jednym z państw członkowskich orzeczenia dotyczącego ustroju majątkowego wydanego w innym państwie członkowskim.

W 2011 r. Komisja przedstawiła dwa wnioski mające na celu zagwarantowanie parom międzynarodowym pewności prawa w odniesieniu do zarządu majątkiem i jego podziału w przypadku rozwodu/separacji lub śmierci jednego z partnerów. Jeden z wniosków dotyczył małżeńskich ustrojów majątkowych, drugi – ustrojów majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich. Ponieważ wnioski te dotyczyły prawa rodzinnego, musiały one zostać przyjęte jednomyślnie przez Radę po konsultacji z Parlamentem Europejskim. W grudniu 2015 r., po wieloletnich negocjacjach, Rada stwierdziła, że nie udało się osiągnąć jednomyślności co do przyjęcia wniosków w rozsądnym terminie.

Następnie osiemnaście państw członkowskich (Szwecja, Belgia, Grecja, Chorwacja, Słowenia, Hiszpania, Francja, Portugalia, Włochy, Luksemburg, Malta, Niemcy, Republika Czeska, Niderlandy, Austria, Bułgaria, Finlandia i Cypr) wyraziło chęć ustanowienia wzmocnionej współpracy w dziedzinie ustrojów majątkowych par międzynarodowych, tak aby umożliwić państwom członkowskim, które sobie tego życzą, przyjęcie przepisów unijnych w tej dziedzinie.

W związku z tym w dniu 2 marca 2016 r. Komisja przyjęła trzy wnioski: pierwszy z nich dotyczy [decyzji Rady upoważniającej do podjęcia wzmocnionej współpracy](#) w zakresie ustrojów majątkowych par międzynarodowych, obejmującej zarówno małżeństwa, jak i zarejestrowane związki partnerskie, natomiast dwa pozostałe – rozporządzeń Rady w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy, przy czym jeden z tych wniosków dotyczy [małżeńskiego ustroju majątkowego](#), a drugi [ustroju majątkowego zarejestrowanych związków partnerskich](#).

Wnioski dotyczące tych dwóch rozporządzeń zawierają przepisy pozwalające ustalić, w którym państwie członkowskim znajdują się sądy, które powinny rozpatrywać kwestie dotyczące ustrojów majątkowych par międzynarodowych (jurysdykcja), które prawo powinno mieć zastosowanie do tych kwestii (prawo właściwe) i w jaki sposób należy dochodzić uznania i wykonania orzeczeń i aktów notarialnych w tym zakresie wydanych w innym państwie członkowskim. Ze względu na to, że proponowane akty prawne dotyczą kwestii zarządu, a w szczególności podziału majątku par międzynarodowych w przypadku rozwodu/separacji lub śmierci jednego z partnerów, są one ściśle powiązane z obowiązującymi przepisami unijnymi w zakresie rozwodu/separacji i dziedziczenia.

Wnioski Komisji są obecnie rozpatrywane przez Radę i Parlament Europejski.

Państwa członkowskie, które jeszcze nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy, mogą do niej przystąpić w dowolnym momencie.

Aby uzyskać informacje na temat prawa państw członkowskich w zakresie stosunków majątkowych małżeńskich oraz stosunków majątkowych w zarejestrowanych związkach partnerskich, należy skontaktować się z władzami konkretnego państwa

członkowskiego. Informacje dostępne są również na stronie <http://www.coupleseurope.eu/pl/home/> prowadzonej przez Radę Notariatów Unii Europejskiej.

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Ostatnia aktualizacja: 20/05/2019